

HÕBEHAAB e. HÕBEPAPPEL

Eestikeelne nimi	Hõbehaab e. Hõbepappel
Ladinakeelne nimi	<i>Populus alba</i>
Rahvapärased nimed	HAABJAPUU, HAAV, MÄDAPUU, AAB, HUNDIPUU, PILVEPUU
Süstemaatiline kuuluvus	Pajuliste sugukond
Eluvorm	Haab on tuultolmleja ning kahekojaline, s.t et emas- ja isasõied asuvad eri puudel
Õis	Õied on urbades. õitseb enne lehtede puhkemist või puhkemise ajal. Kahekojaline liik. Isasurvad kuni 7 cm pikad, rippuvad, punased. Emasurvad kuni 12 cm pikad, rohekad
Vili	Vili on kupar, mis avaneb kaheks pooleks. Seemned väikesed, varustatud karvatutiga. Valmivad juunis
Leht	vahelduvad lihtlehed, hõlmised, 4-8 cm pikad, ümmargused või munajad. Pealt tumerohelised, alt valgeviltjad. Noortel puudel lehed suuremad, sageli ka pealt karvased. Leheroots kuni 4 cm pikk, karvane
Vars	valkjas, kollakashall, sile, vanemas eas mustjashall, rõmeline
Juur	Juurestik hästi arenenud. Annab kännu- ja juurevõsu
Paljunemine	Erakordselt hea võime paljuneda juurevõsudest. Paljuneb nii seemnetest kui juurevõsudest
Levik ja ohtrus	Euroopa lõunaosa, Siber, Kesk-Aasia, Hiina, Väike-Aasia, Põhja-Aafrika
Kasvukoht	Parkides ja haljasaladel. Külmakindel. Valgusnõudlik. Eelistab niiskemaid liikuva põhjaveega viljakaid muldi. Eluiga kuni 150 aastat
Koht ökosüsteemis	Tavaline ilupuu parkides ja talude juures
Kaitse	Kaitsealune puu
Kasutamine	Puit on küllaltki hinnatud, kollakas ja valge. Kasutatakse nõlvade kinnistamiseks ja pargipuuna. Haavapuit on hele ega anna lisamaitset, mistõttu sobib puulusikate ja puunõude, taarakastide ja -tunnide valmistamiseks. Haavapuit sobib ka saematerjali (lauad, prussid) tootmiseks. Tuletikupuu. Alates tuletikkude tootmise algpäevadest on haavapuit olnud peamine tikutooraine .Paberi tootmiseks sobib aga ainult kvaliteetne haab: sirgetüveline, hästi laasitud, mädanikuvaba.

FOTOD leht, õis, vili, tüvi

HÕBEHAAB e.HÕBEPAPPEL

KEVAD

MÕISTATUSED

MÕISTATUSED

Kõrge puu, tüvel hall koor, värisevad ja ümarjad lehed.

Jänes armastab selle puu koort närida.

Talvel jänku mind kiusama kipub,
oksi närib ja koort mul rikub.

Väärispuuks mind ei raiuta mitte,
masin teeb minust vabrikus tikke.

MÄNG PUU JUURES

Puu elu

TEEMA: Puu elu läbi aastaegade kevadest kevadeni.

Mängu kirjeldus.

- Mängujuhi (õpetaja) tekst: On kevad. Päike hakkab soojemalt paistma ja puu ärkab talveunest. Tegevus: ärkamist väljendav liigutus.
- Maapind soojeneb ja juured ärkavad. Maapinda uuristavad liigutused jalgadega.
- Puu mahlad hakkavad liikuma. Kükitamine ja joomist jäljendav hääl.
- Lehepungad puhkevad. Pungakujuliselt hoitud käed avatakse laiuvateks lehtedeks.

Esitatud näite eeskujul tehakse läbi puu

toitumine fotosünteesi teel, õite
puhkemine, tolmlamine, viljade valmimine,
seemnete levitamine, tormi mõju puule,
lehtede langemine ja talvine puhkeseisund.
Mängu käigus saab jäljendada ka puul
elavate organismide (puuseen ajab oma
niidistiku tüvesse, ürasek uuristab koore all)
ja puud külastavate loomade hääli (linnud,
orav).
Mängu lõpus arutletakse, kuidas tundsid
osalejad end puuna.

PUUGA SEOTUD LINNUD

Valgeselg-kirjurähn - maiuseks on haavasikk, ka raiub lind sinna oma pesa.

PUUGA SEOTUD PUTUKAD

Kõige kohutavamaks vaenlaseks on südamemädanik. südamemädanikku põhjustab seen nimetusega haavataelik (*Phellinus tremulae*)

http://www.eestiloodus.ee/artikkel1233_1212.html

Haavasikk (mardikas)– metsakahjur
Enamasti tekitab just haavataelik oksaasemesse või vigastatud tüvele avaneva tühimiku (pehkõõnsuse) või lagundab puidu nii pehmeks, et sellesse saab pesakoopa raiuda rähn.

<http://fotoalbum.ee/photos/propsis/51275791>

Kokku asustab elusate haabade sisemust Eestis üle 50 liigi mardikaid.

TÖÖLEHT

KEVAD (3-5a)

Ülesanne: Puu ümbermõõdu mõõtmine nööri ja paelaga. Siis paneb laps selle paela ümber oma keha ja võrdleb, kui palju on puu ümbermõõt temast suurem.

TÖÖLEHT

KEVAD (5-7a)

„Rasvakriidiga puulehe trükk” (saab teha siis, kui puul on juba lehed)

Asetada valge paberi alla vastav puu leht. Hõõruda pikali kriidiga. Paberilehele tekib puulehe kujutis. Kirjelda, milline leht tuli.